

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA W CZĘSTOCHOWIE

SYLABUS PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	Opieka i edukacja terapeutyczna pacjenta z ranami przewlekłymi i przetoką						
Nazwa modułu	Zaawansowana praktyka pielęgniarska						
Kierunek	Pielęgniarstwo	Profil kształcenia	Praktyczny				
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia	Forma kształcenia	Studia stacjonarne/niestacjonarne				
Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Zarządzania	Typ przedmiotu	Obowiązkowy				
Rok studiów	I	Semestr studiów	2				
Forma zaliczenia	Zaliczenie	Osoby prowadzące zajęcia					
Język wykładowy	polski	Punkty ECTS	2				
Forma zajęć i liczba godzin	Studia stacjonarne/niestacjonarne						
	Wykład		Ćwiczenia kliniczne	Zajęcia praktyczne	Seminarium	Praktyka zawodowa	Razem
	stacjonarnie	8	10	10	0	0	30
	e-learning	2					
Miejsce realizacji	Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie; e-learning – synchroniczne kształcenie na odległość na platformie Zoom						
	Ćwiczenia kliniczne	Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie – Centrum Symulacji Medycznych					
	Zajęcia praktyczne	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie Oddział chirurgiczny, Oddział gastroenterologiczny					
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do specjalistycznej opieki pielęgniarskiej, nad pacjentem z wyłonioną przetoką jelitową, moczową, z uwzględnieniem roli edukacyjnej pacjenta i jego rodziny oraz opieki nad pacjentem z ranami przewlekłymi.						
Przedmioty wprowadzające wraz z wymaganiami wstępnymi	Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, farmakologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego w zakresie programu studiów I stopnia.						

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Macierz efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć			
Symbol i numer przedmiotowego efektu uczenia się	Po zakończeniu przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się absolwent zna i rozumie/potrafi/ jest gotów do	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy – absolwent zna i rozumie:			
O.W4.	wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarskiej w chorobach przewlekłych;	test wielokrotnego wyboru	wykład

O.W5.	zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;	test wielokrotnego wyboru	wykład
O.W16.	zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w chorobach przewlekłych w ramach zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W38.	metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W39.	nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W40.	zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W41.	zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W42.	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W43.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji.	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W69.	współczesne koncepcje miejscowego leczenia rany niegojącej się, w tym rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków oraz zasady ich doboru i refundacji, zasady ogólnego leczenia ran niegojących się oraz metody wspomagające proces gojenia ran;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W70.	zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w procesie opracowywania i leczenia rany;	test wielokrotnego wyboru	wykład
B.W71.	zastosowanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty uczenia się w zakresie umiejętności – absolwent potrafi:			
O.U4.	opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu;	projekt edukacji zdrowotnej	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
O.U5.	samodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką;	realizacja zleconego zadania, rozwiązywanie zadań problemowych	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
O.U18.	realizować specjalistyczne świadczenia zdrowotne w zakresie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego	realizacja zleconego zadania, rozwiązywanie zadań problemowych	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U40.	oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;	realizacja zleconego zadania, rozwiązywanie zadań problemowych	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U41.	dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;	projekt pielęgnowania wybranej rany przewlekłej (oparzenia)	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U42.	przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;	projekt edukacji zdrowotnej	ćwiczenia, zajęcia praktyczne

B.U43.	stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;	realizacja zleconego zadania, rozwiązywanie zadań problemowych	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U44.	przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego.	projekt edukacji zdrowotnej	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U75.	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych;	realizacja zleconego zadania, rozwiązywanie zadań problemowych	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U76.	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne;	realizacja zleconego zadania,	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U77.	dokonać pomiaru wskaźnika paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki;	realizacja zleconego zadania, rozwiązywanie zadań problemowych	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U78.	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	realizacja zleconego zadania,	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U79.	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego;	realizacja zleconego zadania,	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
B.U80.	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii).	realizacja zleconego zadania,	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych – absolwent jest gotów do:			
O.K1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta,	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
O.K2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
O.K3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
O.K4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia, zajęcia praktyczne
O.K5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia, zajęcia praktyczne

Treści programowe poszczególnych zajęć

Wykład			
Lp.	Opis treści	Liczba godzin	Kod efektu
1.	Definicja, etiologia, epidemiologia, klasyfikacja ran. Proces gojenia się ran. Czynniki wpływające na proces gojenia się rany. Metody oceny ran przewlekłych, koncepcja TIMERS. Higiena rany. Opracowanie chirurgiczne rany. Zastosowanie lawaseptyki i antyseptyki.	1	B.W38. B.W69. B.W70.
2.	Charakterystyka odleżyn, owrzodzeń goleni, stopy cukrzycowej, odmrożeń, oparzeń, owrzodzeń nowotworowych. Czynniki ryzyka, zasady postępowania w profilaktyce ran. Zasady doboru nowoczesnych specjalistycznych opatrunków.	2	O.W16. B.W38. B.W39.

	Metody diagnostyki ran. Interdyscyplinarny i kompleksowy charakter opieki nad chorym z raną przewlekłą. Zaawansowana praktyka pielęgniarska.		B.W40. B.W42.
3.	Metody leczenia przewlekłych ran operacyjnych i nieoperacyjnych: hiperbaria tlenowa, system podciśnieniowy, laserbaria, opatrunki interaktywne. Przeszczepy skórne w leczeniu ran przewlekłych.	1	O.W4. B.W39. B.W40.
4.	Przygotowanie pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań. Zastosowanie kompresjoterapii.	1	B.W41. B.W71.
5.	Rodzaje przetok, wskazania do wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej. Powikłania wczesne i późne. Czynniki ryzyka, profilaktyka i leczenie powikłań.	1	B.W42.
6.	Edukacja terapeutyczna pacjenta z przetoką i jego rodziny w zakresie samoobserwacji i samoopieki oraz sprawowania opieki nieprofesjonalnej.	1	O.W5. B.W42. B.W43.
7.	Problemy akceptacji zmiany wyglądu. Znaczenie wsparcia psychologicznego. Poradnie stomijne, grupy wsparcia. Przygotowanie pacjenta ze stomią do samoopieki i doradztwo w doborze sprzętu stomijnego.	1	B.W43.
E-learning			
8.	Ocena wpływu rany przewlekłej i hospitalizacji na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne chorego.	1	B.W41. B.W42. B.W43.
9.	Możliwości zaopatrzenia w wyroby medyczne i sprzęt w profilaktyce i leczeniu ran przewlekłych ze środków publicznych.	1	B.W41. B.W42. B.W43.
Razem		10	
Ćwiczenia kliniczne			
Lp.	Opis treści kształcenia	Liczba godzin	Kod efektu
1.	Ocena i klasyfikacja ran. Ocena miejscowych cech trudno gojących się ran według koncepcji TIMERS. Postępowanie z raną w oparciu o strategię wczesnego zapobiegania tworzenia się biofilmu/Higiena rany, dobór opatrunków.	1	B.U40. B.U42. B.U75. B.U76.
2.	Postępowanie pielęgnacyjne w przypadku ran przewlekłych: owrzodzenie żyłne, owrzodzenie niedokrwienne, odleżyna, odmrożenie, zespół stopy cukrzycowej, powikłana rana urazowa. Zastosowanie kompresjoterapii w leczeniu owrzodzeń żylnych. Symulacja medyczna – np. Pacjent z odleżyną po operacji złamania kości udowej.	2	O.U18. B.U41. B.U42. B.U77. B.U78.
3.	Opieka nad chorym w przypadku ciężkiego oparzenia, choroby oparzeniowej, wstrząsu oparzeniowego. Oparzenia dróg oddechowych. Postępowanie zachowawcze z chorym w przypadku oparzeń. Miejscowe leczenie rany oparzeniowej.	1	B.U41. B.U42.
4.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z raną o etiologii nowotworowej i „zarządzanie raną” u kresu życia.	1	B.U40. B.U41.
5.	Postępowanie z raną zakażoną, ochrona personelu przed zakażeniem.	1	B.U41. B.U42.
6.	Rodzaje sprzętu stomijnego. Prawidłowy dobór sprzętu stomijnego. Wykonanie irygacji przetoki jelit.	1	B.U43. B.U80.
7.	Zaopatrzenie przetoki w sprzęt stomijny. Symulacja medyczna – np. Pacjent ze stomią.	2	B.U43.
8.	Edukacja i wsparcie pacjenta oraz jego rodziny. Przygotowanie pacjenta i rodziny do samoopieki. Żywienie w profilaktyce i w leczeniu ran trudno gojących się. Leczenie bólu. Rehabilitacja i zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z zaburzeniami ruchowymi.	1	O.U4. B.U44.
Razem		10	

Zajęcia praktyczne			
1.	Ocena i klasyfikacja ran. Ocena miejscowych cech trudno gojących się ran według koncepcji TIMERS. Pobranie materiału biologicznego z rany do badania bakteriologicznego.	2	B.U40. B.U76. B.U79.
2.	Postępowanie pielęgnacyjne z raną przewlekłą – strategia higieny rany.	3	O.U5. B.U40. B.U41. B.U42.
3.	Pielęgnowanie pacjenta z przetoką. Wykonanie irygacji przetoki.	3	O.U5. B.U43. B.U80.
4.	Edukacja i wsparcie pacjenta oraz jego rodziny. Przygotowanie pacjenta i rodziny do samoopieki.	2	O.U4. B.U44.
Razem			10

Zalecana literatura	
Podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szewczyk M.T., Jawień A.: <i>Leczenie ran przewlekłych</i>, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019.* 2. Karnafel W.: <i>Zespół stopy cukrzycowej</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.* 3. Leczenie odleżyn – Zalecenia Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran. Część II* (dostęp online) https://ptlr.org/wp-content/uploads/2022/05/Leczenie-odLezyn-%E2%80%93-zaLecenia-PoLskiego-TowarzysTwa-Leczenia-ran.-czesc-2.pdf
Uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krasowski G., Kruk M.: <i>Leczenie odleżyn i ran przewlekłych</i>, PZWL, Warszawa 2018.* 2. Profilaktyka odleżyn – Zalecenia Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran. Część I* (dostęp online) https://ptlr.org/wp-content/uploads/2022/05/Profilaktyka-odlezyn-%E2%80%93-zalecenia-Polskiego-towarzysTwa-leczenia-ran.-czesc-1.pdf 3. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran – postępowanie przeciwdrobnoustrojowe w ranie skolonizowanej, z cechami infekcji i zagrożonej infekcją w erze antybiotykooporności* (dostęp online) https://ptlr.org/wp-content/uploads/2024/02/Stanowisko-PTLR-%E2%80%93-postepowanie-przeciwdrobnoustrojowe-w-ranie-skolonizowanej.pdf

Metody dydaktyczne	
<p>Wykład: wykład podający, dyskusja dydaktyczna</p> <p>Ćwiczenia kliniczne: opis, pokaz z instruktorem, ćwiczenia kliniczne, ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, symulacja medyczna, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja.</p> <p>Zajęcia praktyczne: pokaz z instruktorem, ćwiczenia kliniczne.</p>	
Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS	
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	30
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	20
Suma godzin	50
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	2
Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się	
<p>Forma i warunki zaliczenia wykładów (stacjonarnych i e-learning):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na wykładach 100%.. 2. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej. 3. Zaliczenie pisemne na ocenę – test wielokrotnego wyboru, składający się z 30 - 35 pytań obejmujących treści programowe z zakresu weryfikowanych efektów. Czas rozwiązywania testu 30 - 40 minut. 	

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń klinicznych:

1. Frekwencja 100%.
2. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdego ćwiczenia praktycznego.
3. Zrealizowanie symulacji medycznej (zgodnie z check listą).

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1. Frekwencja 100%.
2. Punktualność, kultura osobista, poprawna organizacja pracy.
3. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdego ćwiczenia praktycznego.
4. Przedstawienie dokumentacji z zajęć (w formie pisemnego sprawozdania obejmującego zakres tematyki zajęć praktycznych).
5. Uzyskanie zaliczeń efektów uczenia się przewidzianych programem zajęć praktycznych.

KRYTERIA OCENIANIA

Bardzo dobry (5,0)	–	od 92%
Dobry plus (4,5)	–	od 85%
Dobry (4,0)	–	od 76%
Dostateczny plus (3,5)	–	od 69%
Dostateczny (3,0)	–	od 60%
Niedostateczny (2,0)	–	poniżej 60%

bardzo dobry 5,0 - wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie, zaangażowany w czasie zajęć.

plus dobry 4,5 - wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie, student bardzo aktywny.

dobry 4,0 - wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie, student aktywny.

plus dostateczny 3,5 - wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie.

dostateczny 3,0 - wiedza zadowalająca, z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie, robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie, mała motywacja.

niedostateczny 2,0 - wiedza niezadowalająca, bardzo duże braki, umiejętności nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie.